

Szuman Henryk

Data urodzenia: 1882

ksiądz, prezes Pomorskiego Towarzystwa Opieki nad Dziećmi (1918–1932), członek Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1908–1939, skarbnik.

Urodzony w Toruniu. W okresie gimnazjalnym był przewodniczącym toruńskiego Koła Filomatów. Oskarżony w procesie z 1901 r., z braku wystarczających dowodów otrzymał wyrok uniewinniający. W 1908 r. uzyskał święcenia kapłańskie i rozpoczął pracę duszpasterską, początkowo jako wikariusz a następnie proboszcz. W 1918 r. założył w Toruniu, nowatorskie na tych terenach, Pomorskie Towarzystwo Opieki nad Dziećmi, którym kierował do 1932 r. Z jego inicjatywy powstały w Toruniu: żłobek, schronisko, bursy rzemieślnicze, stacje przejściowe oraz stacja opieki nad matką i dzieckiem, świetlica środowiskowa czy kursy dla wychowawców. Zorganizował też Centralne Letnisko Nadmorskie dla dzieci osieroconych w Gdyni. Od 1920 r. był proboszczem w Nawrze pod Toruniem. W l. 30. XX w. pracował w Starogardzie Gdańskim. Przez wiele lat redagował pisma dla dzieci i młodzieży związane z ruchem Bractw Abstynenckich „Nasz Przewodnik” (1913–1916) oraz „Mały Świątek” (1925–1929). Należał do zarządu Towarzystw Charytatywnych „Caritas” Diecezji Chełmińskiej, Komitetu Towarzystwa Czytelni Ludowych Powiatu Chełmińskiego (1918–1920) oraz Powiatowej Rady Ludowej w Chełmnie (1918–1920). Po wybuchu drugiej wojny światowej aresztowany i rozstrzelany przez Niemców.

Literatura:

1. Sajewicz J., *Głos mają sieroty. Życie i działalność wielkiego opiekuna sierot ks. Prałata Henryka Antoniego Szumana*, Londyn 1985.
2. Theiss W., *Troska i nadzieja. Działalność społeczno-wychowawcza ks. Henryka Szumana na Pomorzu w latach 1908–1939*, Toruń 2012.
3. Zakrzewski T., *Szuman Henryk Antoni*, [w:] *Toruński słownik biograficzny*, t. 2, red. K. Mikulski, Toruń 2000, s. 233–234.

Agnieszka Wałęga